

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
 sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število račun št. 11.409

Naši domači problemi

NAPREJ ZA GOSPODARSKO OSAMOSVOJITEV!

O potrebi borbe za gospodarsko osamosvojitve se je v Mariboru že na marsikaterem zborovanju in na mnogoštevilnih sejah ter sestankih mnogo razpravljalo, vendar pa do pravega rezultata oziroma ustvaritve toliko lepih in več kot upravičenih zahtev ni prišlo. Napočila je za naše gospodarstvo dvajseta ura in je zato zadnji čas, da se res in temeljito osamosvojimo.

Kriza, ki je zajela ves svet, je posebno težko prizadela Maribor. Stagnacija dela in zaslužka je pri nas na višku. Da riba pri glavi smrdi, je v naših razmerah gola in žalostna resnica. V prvi vrsti prihaja pri gospodarski osamosvojitvi v poštev nabavljanje vseh potrebščin javnih uradov in oblasti, ki morajo pokazati svojo naklonjenost domačim slovenskim trgovcem in obrtnikom ter slovenski industriji s tem, da krijejo vse svoje potrebe pri njih. Dalje je treba najenergičnejše zahtevati v vsej naši industriji zaposlitev izključno le našega delavstva in domačih, prav dobro izšolanih strokovnih moči, na drugi strani pa je treba iz vseh obratov iztebiti vse, kar je »neobhodno potrebno« tuje, ki so zaposleni v naši državi pod raznimi neustemeljenimi pretvezami.

V kri in meso je že skoro prešlo našim ljudem omalovaževanje in kritiziranje vsega, kar so ustvarile poštene in pridne slovenske roke. Le tuji proizvodi imajo ceno in vrednost, čeprav kakovostno nikakor ne odgovarjajo našim izdelkom, oziroma so čisto celo ničvredno sleparsko blago. Razen tega pa moramo imeti pred očmi, da s kupovanjem svojih potrebščin pri tujcih, narodnih mladeničih in odpadnikih na eni strani ubijamo domačo obrt in trgovino, na drugi strani pa s svojimi sredstvi podpiramo najhujšo zakulisno borbo proti nam samim in s tem sami pomagamo našim nasprotnikom rušiti svojo lastno moč in silo. Vsa naročila in nakupi pri trždarjih, ki niso narodne in državno zavedne, morajo od strani našega ljudstva, predvsem pa inteligence, popolnoma prenehati. Gadov, ki nas ali pa naše bodo pikali, ne smemo prav nič več gojiti na svojih prsih.

Bolj kot kdaj prej, je postala sveta, neizpodbitna resnica narodno geslo, naš osnovni gospodarski evangelij: »Svoji k

svojim!« Naše narodno zavedno ženstvo naj ne prestopi več praga tujih trgovin, kjer navadno zanje nimajo niti poštene slovenskega pozdrava. Vse blago in lepotiche, ki jim ga diktira moda oziroma njihova potreba, se prodaja prav tako v vsaki izbiri, kakovosti in prav tako ceneno kakor v tujerodnih trgovinah ali celo v inozemstvu tudi v naših trgovinah. Vsako zatekanje v modnih »bolečinah« v Gradec, na Dunaj itd., je nepotrebno in zločin nad lastnim narodom, nad lastno državo. Ne pljuvajmo si še sami v obraz, ko so nam naši nasprotniki ob sleherni priliki to delali za naš denar, za krvave žulje našega ljudstva. Žal moramo ugotavljati dan za dnevom, da celo nekatera naša kulturna, humanitarna in narodna društva ne spoštujejo dovolj svojega narodnega ponosa in grešijo proti lastnemu bistvu in namenu, ki jih je v težkih časih nacionalnega suženjstva poklical v življenje.

Odprimo oči in spoznajmo že končno, da je vsak dinar, ki ga zanesemo v trgovino ali delavnico naših nasprotnikov ali odpadnikov, kroglja v nasprotnikovo puško proti našim prsom, da je vsak tak dinar žebelj v krsto tega ali onega našega trgovca in obrtnika, ki ne more spričo narodne mladenosti in nezavednosti najti obstanka in življenja kot brat med brati, kot zvest in borben državljani svoje svobodne države. Zatorej v borbo za gospodarsko osamosvojitve! Nosimo v mislih in srcu svojo narodno dolžnost, zavedajmo se je v slehernem trenutku, ko nam hoče noga, hote ali ne hote, kreniti v tuj lokal in naučimo se spoštovanja in cenjenja trdega, poštenega dela lastnih rok. Zavedajmo se tudi, da je vse, kar ustvarijo krepke slovenske roke, nedvomno vsaj toliko vredno, kakor tuj izdelki, navadno pa dosti več. Ne kupujemo si več za svoj denar svoje in tolikih bratov in sester narodne smrti. En sam pogled na brate onstran mej nam bo vtisnil v dušo krepko svarilo pred temno, zlo usodo, ki bi jo še utegnili doživeti, čeprav ne v taki meri, če ne bomo ob dvanajsti uri dvignili glave, stisnili pesti in se zavedli, kdo smo in kako nam je še bilo na teh naših rodnih tleh komaj pred petnajstimi leti in dolga, dolga stoletja prej!

Krvava bitka v Mandžuriji

ODLOČILNI SPOPADI MED JAPONCI IN ČETAMI GENERALA SUPINGVENA. — 20.000

TOKIO, 2. decembra. Po poročilih iz Čangčuna je Japonska sprejela vojno napoved vodje mandžurskih ustanov generala Supingvena in je že stoletila v ofenzivno akcijo v smeri proti Hailarju.

SANGHAI, 2. decembra. Po vesteh iz Mandžurije so Japonci po naglem napredovanju v vsi dolžini kitajskih železnice osvojili mesto Čalantun, kjer so Rusi za časa rusko-japonske vojne zaradi velike vojašnice. V boju proti generalu Supingvenu sodeluje okoli 20.000 Japoncev. General se je s svojimi četami utrdil na obronkih gorovja Kingana. Ujel je tudi 20 Japoncev, ki jih drži kot talce in jih noče izpušiti. Po poročilu Supingvena so Japonci, preden so zavzeli Čalantun, vrgli na mesto iz svojih letal več bomb, uničili kolodvor in vojašnice, ter ubili več vojašev in prebivalcev. Japonci se pa sedaj boje, da bo gene-

ral Supingven razstrelil tri kilometre dolgi predor v predgorju Kingana. Kitajski prostovolci v Mandžuriji so dobili, kakor se zdi, iz Kitajske velike vsote denarja in močne zaloge hrane.

ZLATO NA NOVI ZELANDIJI.

PARIZ, 2. decembra. Iz Wellingtona na Novi Zelandiji poročajo, da so našli ob reki Čuti 417 unč čistega zlata. Vest je tembolj zanimiva, ker se je doslej smatralo, da Nova Zelandija sploh nima zlata rude.

USA POVEČA VOJSKO.

WASHINGTON, 2. decembra. V svojem letošnjem poročilu priporoča šef generalnega štaba ameriške vojske, naj se redna pehotna armada poveča do števila 14.000 častnikov in 165.000 volakov.

Noti Francije in Anglije

IZROČITEV DRUGIH NOT V WASHINGTONU. — GLAVNE TOČKE. — KOMENTARJI V PARIZU IN LONDONU. — HLADEN SPREJEM V AMERIKI.

PARIZ, 2. decembra. Nova francoska nota je bila včeraj odposlana v Washington. Nota obsega 6 s strojem napisanih strani. Tekst je vliuden, a obenem odločen. V prvem delu se navajajo dokazi za zvezo, ki obstoja med vojnimi dolgovi in reparacijami: Dawesov načrt, Youngov načrt, Hooverjev moratorij, ki ga Francija ni zahtevala, Lavalovo poročilo, poročilo bazelskih strokovnjakov in pripombe pripravljalnega odbora za svetovno gospodarsko konferenco. Drugi del note navaja finančno pomoč, ki jo je Francija dala velikemu številu držav. Nato naglašja, da je solidnost francoske valute organizem, ki regulira evropsko gospodarstvo. Slabi to solidnost bi pomenilo desorganizirati evropsko gospodarstvo. »Matin« dostavlja ob koncu poročila o novi noti: »Z drugo noto zahtevamo moratorij. Zahtevamo ga mnogo odločnejše kakor kdajkoli!«

PARIZ, 2. decembra. Reuter doznava, da francoska vlada v svoji noti Združenim državam ne omenja, da bo plačala decemberski obrok v primeru, da jo Washington ponovno odkloni.

LONDON, 2. decembra. Druga nota Velike Britanije je bila pred sinoči odposlana poslaniku v Washington siru Ronaldu Lindsayu. Poslanik jo je izročil vladu U. S. A. včeraj. Nota je dolga dokument. Britanski ministri upajo, da jo bo sprejel ameriški narod s simpatijo. »Times« pišejo ob tej priliki, da se more reči popolnoma odkrito, da bi vztrajanje Amerike na zahtevi po takojšnjem plačilu povzročilo nevarne posledice za ves svet, in ne samo za Združene države. V primeru pa, da bo Amerika odgovorila tudi na to noto odklonilno, bo Velika Britanija, neoziraje se na posledice, točno plačala zapadli obrok.

WASHINGTON, 2. decembra. Ameriški poslanec Mac Fadden je izdelal nov predlog za plačilo vojnih dolgov. Poslanec predlaga, naj bi dolžnice plačale Ameriki

svoje dolgove z odstopitvijo kolonij. V prvi vrsti misli pri tem na otoke okoli ameriške celine, ki pripadajo sedaj Veliki Britaniji in Franciji.

LONDON, 2. decembra. V tukajšnjih političnih krogih so s tekstom druge angleške note Ameriki zadovoljni. Zlasti se odobrava sklep vlade, da bo plačala obrok v zlatu in ne v devizah. »Daily Telegraph« pravi, da kurz funta s tem ni čisto nič ogrožen, jasno pa je, da so postali lozanski sklepi nični. Evropa se vrača v isti kaos, v katerem je bila pred črtanjem reparacij.

WASHINGTON, 2. decembra. Včeraj popoldne sta angleški in francoski poslanik izročila državnemu tajniku Stimsonu noti svojih vlad. Obe noti, zlasti pa angleška, sta napravili na poslance in senatorje zelo neugoden utis. V glavnem se naglašja, da ne vsebuje ne ena ne druga nobenih bistveno novih predlogov, dočim pa brispirata sklepe kongresa. Angleška nota grozi mimo tega z uvedbo novih carin na uvoz ameriškega blaga, če Amerika ne odgodi zahteve po plačilu. Ta grožnja je vzbudila največje ogorčenje. Predsednik Hoover razpravlja o notah s Stimsonom in Millsonom. Razprave so tajne.

NEWYORK, 2. decembra. Na ameriški tisk so napravili obe noti velik utis, da si se naglašja, da stališča U. S. A. ne moreta spremeniti. Nekateri listi obsodijo politiko vlade, pravilo pa, da izvira iz »gospodarskih in proračunskih težkoč«. Roosevelt piše v »Cosopolitanu«, da čuti vsakdo, da je treba pomagati dolžnikom. Črtanje na ne bi bilo praktično ne častno. Ne govori pa nikjer o znižanju dolgov. Francoska nota je skoraj enaka ko angleška in utemeljuje potrebo »aratorija iz »gospodarskih in finančnih vzrokov«.

Premiera Cankarjevega »Pohujšanja v dolini šentflorjanski« v Parizu

PARIZ, 2. decembra. »Comedie« pri naša na prvi strani poročila o francoskem prevodu Cankarjeve farse »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Delo je prevedel Mihael Kovačević. List pravi, da se je v zadnjih 60 letih igralo na jugoslovanskih odrih okoli 1000 francoskih gledaliških del in je zato prav in pravično, da se začnejo tudi Francozi zanimati za jugoslovanska dramska dela, zlasti pa za Cankarjeva. Za »Pohujšanje v dolini šentflorjanski« je bilo zainteresirano več francoskih umetnikov, ki so izpostavili, da se že študira in bo premiera že v mesecu januarju prihodnjega leta.

Anglija in razorožitev

LONDON, 2. decembra. V spodnji zbornici, kjer se vodi debata o razorožitvi, je dejal mornariški minister Eyres Monsell: »Ne znižujmo nepremišljeno in enostransko svoje pomorske oborožene sile, ampak gradimo vojne ladje do skrajne dovoljene višine, razen rušilcev žin podmornic.« Nadalje je dejal, da je predlog, naj se križarke zamenjajo z ladjami 10.000 ton, popolnoma nesprejemljiv. Ob koncu je poudaril, da morajo zastopniki Velike Britanije storiti vse, da se Nemčija vrne na razorožitveno konferenco, ker je to neobhodno potrebno.

Eksplozija v Montrealu

NEWYORK, 2. decembra. V kanadskem mestu Montrealu se je dogodila cela vrsta usodnih eksplozij v kanalizacijskem sistemu. Prebivalstvo je zaradi tega silno vznemirjeno. Misli se, da so nastale eksplozije zaradi tega, ker so se vneli v kanalih nastali plini. Po dosedanjih vesteh je bilo ob tej priliki ubitih 12 ljudi, dočim je število ranjenih še večje. Zaradi eksplozij so se narušile nekatere hiše in razpokale so tudi ulice.

FRANCOSKO-RUSKI PAKT.

PARIZ, 2. decembra. Emil Burret, ravnatelj »Ordrea«, je objavil v svojem listu članek, v katerem silno ostro kritizira francosko-sovjetski pakt o nenapadanju, sodeč, da desorganizira ta sporazum diplom. in zunanje položaje Francije. Burret napada posebno ostro predsednika francoske vlade Herriota in mu očita, da je on glavni iniciator zaključitve tega sporazuma.

AVSTRIJA ZAPROSI ZA MORATORIJ.

DUNAJ, 2. decembra. Ker poteče v januarju l. 1933 Hooverjev moratorij, bi morala Avstrija tedaj plačati na račun reliefnih dolgov 10 milijonov šillingov. Te vsote pa Avstrija v sedanjih razmerah ne zmore in bo zato za prosila za moratorij.

Dnevne vesti

Proslava prvega decembra v Mariboru

Proslave in prireditve društev in korporacij.

Slovesnejše ko prejšnja leta je letos Maribor praznoval naš največji praznik narodnega osvobodjenja in zedinjenja. Že v sredo se je mesto odelo v zastave in le redke so bile hiše, s katerih ni plapolala naša državna trobojnica.

Prvi so se zbrali naši obrtniki s svojim naraščanjem že ob pol 9. uri v dvorani Zadrugne gospodarske banke, da čim dostojnejše proslave 1. december. Predsednik Slovenskega obrtnega društva g. Franjo Novak je navzoče nagovoril, nakar je obrtno-zadrugni nadzornik g. Založnik v daljšem slavnostnem govoru pojasnil zbrani mladini in mojstrom pomen našega največjega narodnega praznika. Po slavnosti so se slovenski mojstri in obrtni naraščalniki udeležili korporativno cerkvene svečanosti v stolnici.

Ob 10. uri je Sokolsko društvo Maribor matica manifestiralo združeno s svojo jubilejno proslavo v veliki dvorani Narodnega doma za očiščenje našega edinstva in svobode.

V stolnici je bila ob 11. uri zahvalna slovesnost z molitvami za kralja in domovino, katere so se udeležili predstavniki mariborske javnosti, častniki zbor mariborske garnizije, zbor rezervnih častnikov in zastopniki raznih narodnih društev. Ob 10. uri je bila v pravoslavni kapeli v Melju služba božja, katere so se v častnem številu udeležili verniki pravoslavne cerkve. Po opravljenih cerkvenih svečanstih so se mnogi odlični predstavniki vpisali v spominsko knjigo na okrajnem glavarstvu.

Lepe proslave so bile po obveznih službah božjih tudi na vseh tukajšnjih srednješolskih zavodih, meščanskih in

osnovnih šolah. Na državnem učiteljskem se je zbrala mladina v okrašeni slavnostni dvorani, kjer jo je ravnatelj g. Kadunc uvodoma nagovoril v navdušenih besedah ter ji prepričevalno orisal razmere političnega življenja Slovencev pred in po zedinjenju in se v toplih besedah spominjal neodrešene domovine. Po odigranih orkestralnih točkah dijaškega orkestra pod vodstvom g. prof. Pahorja je četrtoletnik Kličan orisal važnost dneva, na kar so sledile deklamacije vadničarjev in pevski nastop mladinskega zbora.

Praznik zedinjenja so tudi mariborski slovenski sportniki dostojno proslavili. ISSK Maribor je priredil tradicionalni »Tek osvobodjenja«, pri katerem je zmagal znani mariborski tekač Germovšek.

Popoldne ob 3. uri je priredil prvo decembarsko svečanost Sokol Maribor III. v okrašeni telovadnici ženskega učiteljskega. Po pozdravnem nagovoru staroste g. prof. Strune je g. prof. Škof v lepem in daljšem govoru obrazložil navzočim pomen slavlja in v vznešenih besedah bodril zlasti mladino k trdni narodni zavesti. Sledile so ostale točke sporeda. Nastopil je tudi pevski zbor »Lune« pod vodstvom g. Albina Horvata.

Dobro obiskan je bil tudi »Večer Narodne obrambe« v veliki unionski dvorani, kjer se je zbral ves nacionalni Maribor. Po sporedu se je razvila animirana prosta zabava, ki je trajala dolgo v noč.

Na enako svečan način so praznovala praznik osvobodjenja tudi vsa okoliška narodna društva, Narodna obramba v Studencih, Sokol na Tezmem in Sokol na Pobrežju.

Slovenska starokatoliška služba božja bo v nedeljo 4. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma (II. nadstropje). Vsakdo je vabljen!

Mestno kopališče se bo jutri 3. t. m. zopet odprlo.

Drevi ob 18. uri bo pri »Orlu« sestanek radi vnovčevanja vlog.

Društvo SJSU »Napredek« priredi v soboto 3. dec. ob 14.30 v dvorani klasične gimnazije svoje prvo predavanje v tem šolskem letu. Govoril bo g. nar. posl. **Vekoslav Spindler o »Bolgarih in Jugoslaviji«**, kar je zelo zanimiva tema. Vabimo vse člane in prijatelje napredne mladine, da se predavanja udeležijo. — Odbor.

Ponedeljek 5. Ponedeljek MIKLAVŽEV VEČER Velika

Najemniki in hišni gospodarji v naslednjih dneh bodo organi mesta in načelstva pobirali po hišah darove, ki so bili nabrani za Pomožno akcijo na podlagi nabiralnih pol, ki so bile dostavljene vsem hišnim lastnikom v Mariboru. Nabiralci se bodo izkazali s pooblastitvijo mestnega načelstva. Naj ne bo nikogar, ki ne bi bil zabeležen v seznamu darovalcev za Pomožno akcijo!

Miklavžev večer. Sokol Maribor I priredi jutri, v soboto 3. decembra, v telovadnici inženjerske podčastniške šole **Miklavžev večer.** — Darila bo sprejemal br. Baht v čakalnici ob vhodu v kadetnico jutri od 18. do 20. ure. Prihod Miklavža točno ob pol 21. uri.

Koroški pevski zbor v Mariboru. Pevski zbori iz Brnce, št. Janža v Rožu, Kotmarevasi, Škocjana in Libuš dosejo iz Ljubljane in Celja tudi v Maribor in nastopijo v ponedeljek 12. decembra t. l. ob 20. uri v unionski dvorani skupno in posamezno z izbranim sporedom najlepših koroških pesmi. **Ljubitelji koroške pesmi in Korošcev, pridite!**

Kdor želi Miklavža na dom, naj se oglasi pri gledališki blagajni.

Zahvala. Stanovanci v gradu na Grajskem trgu so darovali namesto venca na grob preminulemu dimnikarskemu mojstru g. Erllu tukajšnji požarni brambor znesek 140 Din, za kar jim izreka pohvalno poveljstvo najlepšo zahvalo.

Cerkveni koncert Glasbene Matice. Namen tega koncerta je, peljati poslušalca 400 let nazaj in mu pokazati, kako je pel naš narod v tej dobi. Dalje nazaj ne sega oz. ni ohranjena nobena cerkvena pesem. Pesmi, kakor jih lahko slišimo danes po cerkvah, se ne bodo proizvajale. Nekak prehod do Verdijevega »Te Deum« in 19. stoletja bodo 4 točke za violino in orgle, ki jih bosta umetniško izvajala konservatorist in prof. na Glasbeni Matici g. U. Vrabec in g. I. Trafenik (na orglah). Iz te dobe so zastopani Coselli, Istran Tartini, Schubert in S. Bach. Kulminacija vsega večera bo na Verdijev »Te Deum«. Poje se v slovenskem jeziku, in sicer osmeroglasno prav tako tudi Kastaličeva »Češčena slo«. V to svrhu je Matičin zbor razdeljen v dva zbora, ki zapojeta vsak zase in vendar zopet skupaj to veličastno in nepopisno lepo delo. K tej kompoziciji je treba še pripomniti, da je zložena prav za prav za koncertno dvorano in je le besedilo povzeto iz himne »Te Deum«. Koncert je namenjen naobrazbi, zato so cene tako nizke, kakor še nikoli pri Matičnih koncertih.

PRI REVMATIZMU

protinu, trganju, ishlasu, zobobolu in glavobolu se priporoča

masaža za masažo.

Steklenica 14 Din. Oglas reg. pod S. Br. 25.892/32

Slinavka in parkljevka v mestni klavnici. Razglas mestnega načelstva. Ker je bila 27. novembra v mestni klavnici ugotovljena slinavka in parkljevka, odrejam na podlagi živinskega kužnega zakona z dne 14. VI. 1928 in pravilnika k temu zakonu: Izvrši se popis vseh parkljariev v mestu. Prepovedan je promet s parkljarji (goveđa, svinje, ovce, koze). Trgovina z živino na področju mestne uprave je prepovedana, izvzeto se bodo dajala dovoljenja od primera do primera. Hlevi se stavijo pod zaporo (ne sme se goniti živina na pašo). Psi ne smejo tekati po ulicah. Kokoši morajo biti zaprte v dvoriščih in se ne smejo puščati na cesti. Živinski, svinjski in seneni sejni se do nadaljnjega ukinejo. Vsakdo je dolžan vsako sumljivo obolenje živine prijaviti mestnemu veterinarskemu uradu, telef. št. 22-38. Dostop goveje živine, tudi z vprego, in perutnine v mesto je prepovedan. Pripušče se v mesto samo oni parkljarji, ki imajo na živinskem potnem listu opombo: »Za takojšnji zakolj v mestni klavnici« in ono perutnino, ki je namenjena za takojšnji zakolj. Svinje se smejo pripeljati v mestno klavnico le na vozovih s konjsko vprego, ali najbolje z avtom. Živali v mestni klavnici se morajo takoj sprosti poklati, in sicer one, ki pridejo zjutraj, najkasneje popoldan, one zvečer, najkasneje drugi dopoldan. Prepovedano je pošiljanje parkljariev, perutnine in vseh predmetov, s katerimi se lahko slinavka prenaša (seno, slama, kože, volna, gnoj itd.) iz mestnega območja. Kršenje teh odredb se bo kaznovalo po živalskem kužnem zakonu.

Božična pomožna akcija za revno obmejno deco. Za tukajšnje revno obmejno deco, pripadajočo po večini viničarjem, delavcem in kočarjem, nameravamo 18. decembra t. l. prirediti v Šmarjeti ob Pesnici božičnico. Narekujejo nam to sledeči razlogi: 1. naša deca opazuje, kako radodarno vsako leto pri božičnicah obdaruje Božiček s številnimi darovi otroke onstran meje; 2. na kmetih je vedno neznosnejša revščina, ki pri nas prav letos dosega svoj višek, saj je neurje s točo 16. avgusta uničilo do dve tretjini pridelkov in grozi pomanjkanje živeža, kaj šele, da bi lahko svojo šolo-obvezno deco oskrbeli z oblačili, obuvami in s šolskimi potrebščinami. Naša božičnica je letos v resnici le: akcija za pomoč revni obmejni deci, stradalajoči, prezebajoči in usmiljenja proseči! V imenu te dece prosimo za kako podporo v denarju ali blagu, v ponošenih oblačilih, obuvilih, šolskih potrebščinah in sličnem. Obračamo se s to prošnjo na vse korporacije, podjetja in rodoljube! Za vsak, tudi najmanjši dar, v imenu te dece vam naprej izrekamo prisrčno »Bog plati in povrni!«

Miklavžev večer. 3. decembra 1932. Narodni dom, Triglav.

Narodno gledališče

Repertoar.

Petek, 2. decembra ob 20. uri »Plesni večer Katje Delakove«. Dramske cene.
Sobota, 3. decembra ob 20. uri »Boccaccio«. Red C.
Nedelja, 4. decembra ob 15. uri »Gospa ministrovka«. Znižane cene. Zadnjič.
Ob 20. uri »Zemlja smehljaja«. Prvič.
Nedelja v gledališču. Za popoldanske obiskovalce se uprizeri ob 15. uri Nušičeva velezabavna satirična šaloigra »Gospa ministrovka«. Delo ima vse polno komičnih situacij in zapletljajev, ki jim mora človek do solz nasmejati. To bo obenem poslednja uprizeritev. Velja jo znižane cene. Zvečer ob 20. bo prva letošnja uprizeritev divne Leharjeve opere »Zemlja smehljaja«, ki je najbolj priljubljena opereta poslednjih sezon ter je lani dosegla največje število predstav.

Pri ljudeh, ki so potrli, preutrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franc Jožefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je »Franc Jožefova« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Da jih dobite pravočasno
naročite se danes za
Miklavža in za Božič
»Tempo« čevlje na obroke
Maribor, Slovenska 18

Grajska klet. Danes zvečer: Razne morske ribe, brodetto s polento, rizotto de calamare ob pol 8., polenovka (bakalari).

Smučarji! Zimskosportni odsek SPD v Mariboru je izdal vežbalek »Smuška gimnastika«, obsegajoč 14 vaj. Dobi se v pisarni »Putnik«, Aleksandrova cesta 35.

Plesni odsek ISSK Maribora priredi jutri v soboto 20. uri v veliki kazinski dvorani Miklavžev večer z zelo pestrin in zabavnim sporedom. Darila se sprejemajo jutri od 15. ure dalje v dvorani.

Velik vlom pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. V noči na preteklo sredo so neznan storilec vlomili v trgovino g. Drea pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah in odnesli raznega manufakturnega blaga v vrednosti okrog 65.000 Din. Ko je v sredo zjutraj opazil trgovec vlom, je o tem takoj obvestil orožnike, katerim se je posrečilo izslediti vse ukradeno blago v nekem listnjaku, kjer so ga tatovi skrili in zakopali v listje. O vladu je bila obveščena tudi tukajšnja policija, ki je poslala tja daktiloskopa g. Grobina s policijskim psom. Tatovi zaenkrat še niso izsledeni, vendar upajo orožniki kmalu najti pravo sled.

Ukradeno kolo. Posedniku Alojziju Zelu iz Pesnice je bilo včeraj ukradeno izpred neke gostilne v Vetrinjski ulici 1000 Din vredno moško kolo.

Mrtvoud je zadel predvčerašnjim v Vetrinjski ulici 43letno ženo postreščka Marijo Veikslerjevo. Poklicani reševalci so nesrečnico prepeljali z avtom v bolnišnico.

Nočni vlom. Ko so pri Seifriedovih na Aleksandrovi cesti preteklo noč ob policijski uri zaprli gostilno in se podali k počitku v prvo nadstropje, so neznan vlomilci s ponarejenimi ključi odprli vrata gostilne. Nemoteno so si privoščili pijače in jedače, s silo odprli predal mize in pobrali iz njega ves drobiž. Po opravljenem zločinskem poslu so neopaženo izginili brez sledu.

Krvav pretep v Hočah. Preteklo sredo zvečer so se stekli delavci v Pristerni kovi gostilni z nekim lovskim čuvajem, do katerega so imeli baje staro sovraštvo. Posledice pretepa pa so bile usodne za 24letnega delavca Ivana Holcerja in 25letnega delavca Franceta Kirbiša, oba doma iz Skokov. Holcer je obeljal na bojišču z razparanim trebuhom, Kirbiš pa s hudo razmesarjeno desno nogo. O krvavem pretepu so bili telefonično obveščeni mariborski reševalci, ki so prepeljali oba ranjenca v tukajšnji bolnišnico. Stanje ranjenega Holcerja je zelo resno in imajo zdravniki malo upanja, da bo ostal živ.

Iz učiteljske službe. V višjo položajno skupino so napredovale: Evladija Juršetova pri Sv. Marku niže Ptuja, Ljudmila Dolencova v Mežici, Ema Scheihauerjeva v Ljutomeru, Jagoda Kokaljeva v Šmarju pri Jelšah, Josipina Karničnikova pri Sv. Križu pri Rogaski Slatini, Marija Repičeva v Podsredi, Ljudmila Morryeva v Mariboru, Stanislava Poljančeva v Mariboru, Pavla Kotnikova v Lehnu na Pohorju in Jelisava Kokolova v Mariboru.

Iz policijske službe. Za policijskega stražnika je bil imenovan pri predstojništvu tukajšnje mestne policije Jakob Grbac.

Zanimivo predavanje. JRKD za kolo-dvorski okraj vabi svoje člane in somišljenike na sestanek k predavanju, ki ga bo imel občinski svetnik g. Ivan Kejžar »o mariborskih razmerah« v prostorih gostilne Vlahovič v soboto 3. decembra ob 20. uri.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v petek 2. decembra zaključil g. dr. Toplak svojo započeto temo o spolnih zabodah. Predavanje je za moški spol.

Opozarjamo na nocojšnji nastop priznane plesalke Katje Delakove v gledališču. Plesalka se je šolala pri najodličnejših dunajskih plesnih umetnicah ter se odlikuje po dovršenem tehničnem znanju in umetniški kreativni sili, zato jo prištevajo k našim najbolj nadarjenim plesalkam. Spored je izbran in zanimiv. Dramske cene. Veljajo bloki.

Dar Pomožni akciji. Tvrška ing. arhitekt Jelenec & Šlajmer je v počastitev spomina blagopokojnega gospoda msgr. dr. Antona Jerovška darovala Pomožni akciji za siromašne sloje mesta Maribora Din 500, za kar se ji vodstvo Pomožne akcije najtopleje zahvaljuje!

Dobave. Ravnateljstvo državnega rudnika Velenje sprejema do 5. decembra t. l. ponudbe glede dobave 100 kg bro-darskih žeblijev, 60 žičnih in žimnih kr-tač ter glede dobave gumijaste preproge.

Dunajski spomladanski velesojem. Termin dunajskega spomladanskega velesojma leta 1933, ki se prireja vedno neposredno po zaključku velesojma v Lipskem, je določen na čas od 12. do 19. marca.

Lutkovno gledališče Sokola matice uprizeri v nedeljo ob 15. uri »Sy. Miklavž«.

1907 - 1932

SOKOLSKO DRUŠTVO MARIBOR MATICA JE NA NAJSVEČANEJŠI NAČIN PROSLAVILO SVOJ SREBRNI JUBILEJ. — SIJAJNO USPELA TELOVADNA AKADEMIJA. — VELIKODUŠEN DAR POSOJILNICE V NARODNEM DOMU SOKOLSKI DECI OB JUBILEJU.

Redke so prilike in dogodki, ob katerih je prostrana unionska dvorana tako nabito polna, kakor je bila v sredo zvečer, ko je Sokolsko društvo Maribor-matica proslavilo svoj srebrni jubilej in priredilo za to priliko svečano telovadno akademijo. Zbralo se je v dvorani vse, kar čuti narodno, zbrali so se stari sokolski borci in mlajša generacija, zbrali so se odlični predstavniki mariborske javnosti, med njimi oba okrajna glavarja gg. dr. Ipavc in Makar, mestni župan dr. Lipold, višji državni pravdnik g. dr. Jančič, polkovnik g. Božo Putnikovič, predstojnik mestne policije g. dr. Hacin, minister v pokoju g. dr. Kukovec, gimnazijski ravnatelj g. dr. Tominšek in drugi.

Ko se je razgrnil zastor in ko se je pojavila na odru šestorica starejših članov, ki so jo tvorili Eman Illich, Franjo Bureš, Ivan Zemljič, dr. Leopold Poljanec, Anton Poš in Joža Volčič, je v dvorani zabučalo in dolgo ni ponehal val nepopisnega navdušenja ter ovacij, ki jih je priredila zbrana množica starih borcem, ustanoviteljem mariborskega Sokola. Z mladeniško odločnostjo, kakor pred petindvajsetimi leti, je izvajala šestorica proste vaje in burko pozdravljena odkorakala z odra. Srčkanje »Mucke«, deca do 7. leta, pa so s svojim nastopom namah osvojile srca vseh. Članice s preskoki čez mizo so iznenadile, in mirno lahko trdimo, da se takega nastopa članic nismo videli v Mariboru. Moški naraščalniki so doma v parterni gimnastiki. Občinstvo je stmel nad njihovimi vratolomnimi vajami. »Rusalka« v belih tančicah so s svojimi simboličnimi vajami pokazale uspehe vztrajne vežbe in žele za graciozno izvajanje buren aplavz. Na bradlji pa so predstavili občinstvu člani iz izbranih vajami in je bil deležen zlasti državni prvak Tošo Primožič iskrenega priživanja vseh navzočih. Prav tako sta nastopili gimnastična skladba »Jutro«, ki so jo izvajale članice in Ajphova simbolična skladba »Morje«, ki so jo izvajali člani v vsesplošno zadovoljstvo.

Po telovadni akademiji je bil v dvorani pri »Orlu« družabni večer, na katerem je bila izrečena marsikatera iskrena in bratska sokolska beseda, ki je izzvenela v priznanju starih sokolskim borcem.

Včeraj, na državni praznik, pa je priredilo društvo matice svečano jubilejno proslavo v veliki dvorani Narodnega doma, združeno obenem s prvo decembersko proslavo. Članstvo in prijatelji Sokolstva so zopet napolnili dvorano do zadnjega kotička. Uvodoma je zaigrala železničarska godba sokolsko koračnico, nakar je starosta Sokolskega društva Maribor-matica dr. Boštjančič nagovoril navzoče v izbranih besedah:

Bratje in sestre! Pred 25 leti se je strnila peščica zavednih narodnjakov, ki je do tedaj pripravljala pot sokolski misli pod okriljem Sportnega društva in stopila na plan s Sokolskim društvom v Mariboru. Mariborski Sokol je že takoj ob svojem rojstvu krepko razmahnil svoje peroti. Germanski val, ki je raznarodoval našo zemljo in ljudi, je močno pljuskal, da se razlije preko nas do Adrije. Krepka slovenska pleča pa so se mu postavila v bran. Ni mala zasluga mariborskega Sokola, da je s pomočjo drugih obrambnih činiteljev ostal št. Ilj nemagana slovenska trdnjava, kar je imelo za posledico, da je zarisana naša meja vsaj tam zadaj za št. Iljem. Kako so se člani Sokolstva zavedali svoje misije, naj nam bodeta v dokaz le dva primera iz svetovne vojne: pokojna starosta dr. Rosina in dr. Serbec sta v graških zaporih izpričevala svojo sokolsko zavest, dr. Pivko pa je pri Carzanu razbil avstrijsko armado. In naši cilji? Zvesto načelu Tyrševega evangelija v ohranjanje dosežene svobode, bo mariborsko Sokolstvo korakalo naprej po začrtani poti!

Na željo vseh navzočih sta bili nato poslani vdanostni brzojavki kralju in prestolonasledniku Petru, godba pa je začela državno himno.

Na odru se je pojavil predsednik Po-

sojilnice v Narodnem domu g. dr. Viktor Kac, ki je v daljšem nagovoru sporočil sokolski deci, da ji je Posojilnica podarila v spomin na srebrni jubilej matičnega društva in ob priliki svojega jubileja 1085 vložnih knjižic z vlogo po 100 Din. Za velikodušen dar se mu je v imenu vseh petih mariborskih sokolskih društev zahvalil g. Franjo Bureš.

V slavnostnem govoru, ki ga bomo objavili v celoti v prihodnji številki našega lista, je nato narodni poslanec dr. Pivko orisal v živih obrisih petindvajsetletno delovanje mariborskega Sokola.

V imenu mariborske sokolske župe je čestital matičnemu društvu k jubileju

župni podstarosta g. dr. Kovačič. Naglasil je važnost jubileja in podčrtal neveljive zasluge matičnega društva, ki si jih je steklo v dobi 25 let za našo narodnost. Z besedami: »Naj živi, naj se razvija in naj cvete Sokol matica!«, je zaključil svoj jedrnat nagovor.

Tajnik sokolskega društva Matice g. Erhatič je prečital nato pozdravne brzojavke, ki so jih poslali društvu podstarosta sokolske zveze Engelbert Gangl, župa Novo mesto, Slovensko lovsko društvo in ban dr. Marušič.

Sledila je deklamacija: »Čujte nas!«, nakar je bil zaključen oficilen del jubilejne proslave.

Nanovo pristopivše članstvo je po končani proslavi položilo sokolsko zaobljubo.

Posebna deputacija matičnega društva se je po končni jubilejni proslavi podala na pobeško pokopališče, kjer je položila vence in cvetje na grob pokojnega staroste dr. Rosine in staroste dr. Serbeca.

Pravoslavni božji hram v Mariboru

IZREDNI OBČNI ZBOR PRAVOSLAVNE CERKVE OBČINE. — DOLOČITEV STAVBIŠČA IN VPRAŠANJE STILA STAVBE.

Pretekli ponedeljek zvečer je bilo v dvorani Narodnega doma zborovanje vernikov mariborske pravoslavne cerkve, katerega se je udeležilo častno število, kar izpričuje, da je naša pravoslavna cerkev tudi v Mariboru že precej pripadnikov. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik cerkvenega odbora pravoslavne župnije g. Jakob Perhavec, ki je uvodoma pozdravil navzoče, med katerimi so bili tudi odlični predstavniki mariborske javnosti. Zahvalil se je navzočim za številno udeležbo in jim sporočil veselo vest, da je banska uprava odobrila sklep mariborske mestne občine, ki je dala brezplačno stavbišče za cerkev na Jugoslovanskem trgu. Kraj, kjer bo stala cerkev, je najlepši, kar jih je v Mariboru. Tega se prav dobro zavedajo pravoslavni verniki, katerih glavna skrb bo sedaj, da se načrt čimprej realizira.

Cerkveni odbor je nabral okrog 300.000 Din za zidavo cerkve. K temu znesku pa so še zelo malo prispevali mariborski pravoslavni verniki. Zato je apeliral na vse navzoče, naj vsak po svojih močeh žrtvuje kolikor zmore. Cerkvenemu odboru je dobrodošel vsak dinar, ker si je v svesti izreka: »Zrno na zrno, pogača, kamen na kamen, palača. Nabrana vsota pa še izdaleka ne zadostuje. Potrebno bo iti s podvojenjo voljo in močjo na delo, da se uresniči lepe želje, da bo zrastle na Jugoslovanskem trgu monumentalna cerkev. Cerkev naj bo zgrajena tako, da bo našemu mestu v ponos, bodočim generacijam pa dokument žilave borbe. Nadalje je bodril navzoče in dejal, da se bodo načrti vkljub današnji krizi uresničili, ker bo odbor z združenimi močmi s pomočjo vernikov in drugih dobrotnikov nabral toliko, da se bo na pomlad pričela gradnja. Potrkal bo na vrata tudi pri prijateljih pravoslavne vere in upa, da bo našel odprte roke. Zbiral bo prispevke tudi v gradbenem materialu, da bi se tako proračunska vsota znižala. Omenil je ime pripadnika Milana Lenarčiča iz Ribnice na Pohorju, ki je pripravljen darovati za gradnjo ves potrebni klesani granit. Svoj govor je predsednik zaključil s ponovnim apelom na vse navzoče, naj da in pomaga kdor ima in more.

Nato je spregovoril prota g. Trbojevič. Z očetovskimi besedami se je zahvalil v imenu pravoslavne parohije mariborski mestni občini, ki je z razumevanjem šla na roko cerkvenemu odboru, upoštevajoč pri tem vse razloge, da mu je odstopila brezplačno stavbišče za božji hram v centru mesta. Naglasil je, da si primernejšega kraja odbor pač ne bi mogel zaželeti. Pravoslavni božji hram v Mariboru naj združuje hladni severozapad s toplim jugom. Naglasil je, kako velike važnosti so bile pravoslavne cerkve v naši narodni zgodovini z besedami: »Da ni bilo Dečanov in Gračanice, ne bilo bi Kosovega!« Ko se je dotaknil finančnega stanja cerkvenega odbora, je izzvenel iz njegovih besed velik optimizem za realizacijo načrta, čeprav so stroški predvideni na precejšnjo vsoto. Dejal je, da se cerkveni odbor še ni odločil za projekt, po katerem je sezidana cerkev v Celju in po katerem zi-

dajo cerkev v Ljubljani. Njegova želja in stremljenje je, zgraditi na Jugoslovanskem trgu mogočno zgradbo, ki bo tvorila z okolico arhitektonsko celoto in ji dala veličasten izraz, kakor je veličasten namen, kateremu bo služila. Besede očeta prote so vzeli navzoči z velikim odobravanjem na znanje.

Spregovoril je še podpredsednik cerkvene občine polkovnik g. Božo Putnikovič. V daljši besedi je predložil navzočim versko tradicijo, ko so njihovi očetje s križem v roki dvigali in krepili narodno zavest. Zgradba, ki bo v doglednem času zrastle na sredini mesta bo naša trajna vzpodbuda.

Nato se je razvila debata, v katero so posegli gg. inž. Bilič, podpolkovnik Gojkovič in Nikolič ter dr. Irigolič. Ker se nikdo več ni javil, je predsednik zaključil lepo uspešno zborovanje.

Zdi se nam potrebno, da ob tej priliki spregovorimo nekaj besed o načrtu pravoslavne cerkve in o ureditvi Jugoslovanskega trga in Trga svobode. Mnogo se je o tem že pisalo in še več debatiralo. Uradni predlog je, naj bi pravoslavna cerkev stala na Jugoslovanskem trgu tam, kjer se sečeta os realne gimnazije in os bivšega spomenika. Odpadla bi torej vsaka temeljita preureditev parka, ki je zvezana z velikimi stroški in zgradba bi se skrila med drevjem, s katerim je zasajen trg. Tudi bi v tem primeru lahko čakal Trg svobode še leta na ureditev in prav tako vprašanje postavitve spomenika Kralja Petra na tem prostoru. Nastane vprašanje, ali je to res najidealnejša rešitev zazidave in preureditve centra? Ali ne bi bil po taki rešitvi zgrešen tudi cilj stremljenja po monumentalni zgradbi? Kdo bi jo opazil med visokim drevjem, ki bi makiralo njeno fasado in bi se jedva kupole dvigale iznad vrhov dreves? Stala bi osamljena kot nepoklicano dete, potisnjena nekam ob stran, brez izraza in bi ne ustvarjala nobene popolnosti in celote. Možje razmišljajte o možnosti idealnejše rešitve, predno bi zapeli na Jugoslovanskem trgu krampi. Imejte pred očmi, da je to najlepši prostor našega mesta in da spada tja veličastna zgradba, ki bo ponos mestu.

Poljčane

Nogometna tekma SK Boč:SK Pragersko. V nedeljo 27. novembra je bila na Pragerskem nogometna tekma med tukajšnjim sportnim klubom Bočem in kombiniranim moštvom, sestavljenim iz nogometašev Sl. Bistrica in Pragersko. Zmagali so zadnji z rezultatom 3:0. Tekma je bila do konca živahna in zanimiva. Zmagovalci so se izkazali kot dobro vigrano, borbeno moštvo, ki pa je svojo fizično moč večkrat preostro izrabilo. (Levi branilec S.) Grajati je treba del mladostnih gledalcev, ki so se v lokalnem patriotizmu spozabili tako daleč, da so celo vratarja SK Boča motili pri obrambnih akcijah z metanjem kamnov. Dobro bi bilo, da se postavi pri takih podeželskih nogometnih tekmah zadostno število rediteljev, da se takšni incidenti ne ponovijo. Igro je sodil g. Geuer.

Sport

ISSK Maribor : SK Železničar 7:2 (4:2)

Prijateljska tekma, ki se je včeraj popoldne odigrala med lokalnimi rivalima na igrišču ISSK Maribora, je končala s hudim porazom SK Železničarja. ISSK Mariboru je uspelo poraziti svojega nasprotnika kar s 7:2, in dokazati, da razpolaga trenutno z najboljšo enajstorico v Mariboru.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

ISSK Maribor: Koren I, Koren II, Bertonec, Pepček, Kukanja, Žolna, Kokot, Jurgec, Hreščak, Kirbiš, Dušan, Bergant.

SK Železničar: Pezdíček, Wagner, Bačnik, Frangeš III, Frangeš I, Glavič, Jenko, Paulin, Efferl, Golinar, Pezdíček.

ISSK Maribor, ki je nastopil s poskusnimi močmi, si je zmago pošteno zaslužil. Jedro moštva je kljub lepemu razmerju golov tvorila ožja obramba, kjer je Pepček pokazal, da zna igrati tudi branilca. Krilska vrsta ni ravno zaigrala v velikem stilu, vendar pa je v veliki meri pripomogla k lepemu uspehu. Napad, ki je bil sestavljen iz najbolj heterogenih igralcev, je zaigral svežo in pogumno in si često ustvarjal zrete in prezele situacije pred nasprotnikovim golom. Sedemkrat so bile situacije izkoriščene, a mnogo več jih je bilo klaverno zastreljanih. Z izbiro napada ima »Maribor« res križe; treba se bo kmalu odločiti za napad, ki bo nastopil proti SK Rapidu. Naj bo včerajšnja zmaga samo najcenejši pouk, da mora za prihodnjo tekmo izbrati moštvo, ki ne bo moglo zmagati tako lahko kot nedeljsko!

Kljub temu, da so Železničarji za svoje znanje doživeli katastrofalen poraz, so vendar napravili vtis dobre enajstorice, ki bi bila s polnovrednim vratarjem dosegla častnejši rezultat. Glavno krivdo za poraz nosi ožja obramba z vratarjem. Glavno breme igre je ležalo zaradi šibke obrambe na krilski vrsti in v nič manjši meri na napadalni, ki sta se izkazali dobri in kljub splošni depresiji nista klonili do konca. V krilski vrsti je bil najbolj uspešen Frangeš I, toda tudi ostala dva sta bila koristna. Napad je pokazal, da zna uprizarjati hitre in nevarne akcije, dočim s strelji ni bil ravno v visoki formi. Moštvo je v celoti ugažalo v prvem polčasu; v drugem polčasu pa je znatno popustilo, dokaz, da mu manjka kondicijski trening, o katerem smo že mnogokrat pisali.

Tekma je bila zelo zanimiva, tu pa tam žalibog tudi ostra, v ostalem pa lepa in kar je glavno, bila je dober trening za prvenstveni nastop proti SK Rapidu.

Sodil je g. Vesnaver v splošnem dobro.

V predtekmi je zmagala mladina ISSK Maribora nad mladino SK Železničarja z 1:0 (1:0).

Tek osvobojenja

Na tradicionalni progi: Korošče—Maistrova—Kolodvorska ulica—Aleksandrova cesta—Trg svobode, je včeraj popoldne priredil ISSK Maribor »Tek osvobojenja« za pokal Toneta Vahterja. Tudi letošnji tek je vzbudil veliko zanimanje ne samo med sportniki, temveč tudi med občinstvom, ki je napravilo tekmojočim atletom vseskozi gost spalir. Na samem cilju, ki je bil na Trgu svobode, pa se je zbralo tisočglavno občinstvo, ki je burno pozdravilo tekmovalce.

Rezultati so bili naslednji:

1. Germovšek (SSK Maraton) v času 5:46.3; 2. Straub (SK Železničar) 5:53; 3. Podpečan (SK Železničar) 5:56; 4. Stručl (SSK Maraton) 5:57; 5. Ketš (SSK Maraton); 6. Gomol (ISSK Maribor); 7. Herič (SK Žel.); 8. Jemšac (SK Žel.); 9. Ribarič (Sokol III); 10. Sekulec (Maraton); 11. Cerkenič (SK Žel.); 12. Jurkovič (Svoboda); 13. Fanecl (Sokol III); 14. Tratenšek; 15. Vuga (oba ISSK Maribor).

Popoldne je bila pri »Orlu« razdelitev nagrad, in sicer ob navzočnosti zastopnika poveljnika mesta polkovnika Perišiča, zastopnikov sportnih klubov in tekmovalcev. Prof. Cestnik je v imenu preditelja izročil zmagovalcu prehodni Vahterjev pokal, ostali tekmovalci pa so prejeli spominska darila.

Andreas Haukland:

Bonsakove povesti

Zopet sva nekaj časa molčala.

Potem so se Bonsaku čeljusti nekako nasmehnile.

»Gotovo ti je znano, da morejo podzemski ljudje začarati ohromelost? Da, le glej me!«

Kmalu nato se mu je zopet zresnil poševni obraz. In pripovedoval je o huldrijski nevesti:

Aasmillen se imenuje naselje, oddaljeno pol milje od Blatnega jezera. Nekeč so stala na tem kraju lepa poslopja. Zdaj pa raste trava in mahovje na pogorišču. In kmalu bodo pozabili tudi pripovedko.

Poslednji, ki je stanoval na tem kraju, je imel dve hčeri. Ena se je zaročila z mladim fantom iz sosednje fare. Neke jesen je prišel na daljši obisk. Sredi noči se je zbudil, ker je bilo svetlo v njegovi sobi. Dvignil se je v postelji. In tedaj je videl, da se bližata postelji dve ženski, ena mlada, druga stara. Mlada, ki jo je starejša vodila za roko, je nosila svatovsko krono in pajčolan. Ničesar nista govorili. In ko sta nekaj časa stali, sta izginili. Toda sleherno noč sta se zopet vrnila. In neko noč je izpregovorila starejša. Rekla mu je, da je mati mlajše in

da ga hoče za zeta. Zunaj na dvornem trgu je njena hiša. Pokazala je proti oknu. In mladi mož je stopil tja.

Sredi trate je videl krasno poslopje z razsvetljenimi okni. Hiša je bila krvavordeča z belimi vogli. Vrata bela in rdeča. Čeprav je bila noč, je videl hišo, kakor bi bilo podnevi. Ničesar ni rekel ter se vrnil v svojo posteljo. Ženski sta izginili. Naslednjo noč pa sta zopet prišli. Ko je stara zopet govorila in ko tudi zdaj ni dobila odgovora, se mu je zdelo, kakor da postaja večja in večja. In bilo je, kakor da izginja streha, na njenem obrazu pa se je pojavila temna groza.

Drugi dan je razdril zaroko ter se odpeljal domov. Ostal je samec in od tedaj ni bil nič kaj pri sebi.

Mlado dekle, ki mu ničesar odreklo, dokler je bil pri njej, je prav kmalu opazilo, da je v blagoslovljenem stanu. In kamorkoli je šla, je kar mrgolelo okoli nje, malih, ostudnih bitij, ki so imela velike glave in prazne oči.

In nekega dne so jo našli v reki, ki je tekla mimo. Oče, ki je po obisku mladega moža izgubil skoro vso svojo živino, je sklenil zapustiti dvorec.

Ko je odpotoval s svojo ženo in preostalo hčerjo, se je na poti okrenil ter se ozrl na svoj dom. In je videl mlado ženo v svatovski obleki. Sedela je na kamnu ter jokala. Poleg nje je pa sedela neka stara žena z groznim obrazom. Rasla je, rasla ter postajala vedno grša.

Tedaj je mož naenkrat začutil, da ga je nekdo pobil na tla. In od tega časa je bil hrom na eni strani.

Hiš ni več in kraj je opuščen. Toda še vedno baje vidi ta ali oni nevesto in njeno maščevanja željno mater.

Ko je Bonsak končal svojo povest, je vstal in odšel. Njegov obraz se mi je zdel še bolj spačen kakor sicer. In še ga vidim pred seboj, kako je stiskal svojo hromo roko, ko je odhajal.

Vendar je pa čez par dni zopet sedel pri meni. Pripovedoval je o Laponcih in njihovi čarovniji.

Nekoč je prišla stara laponska dvojica k velikemu kmetu Peru Voldu.

Per Vold je bil velik, močan mož, ponosen in bahav. Posebno je bil ponosen na svojo gosto brado in na svoje bujne lase. Če je ponosno in mogočno stopil v cerkev ali na kako zborovanje, si je vedno pogladil rdečkasto brado, ki mu je pokrivala prsi.

Per Vold je pogostil Laponca z žga-

njem. Pila sta ter se upijala. Končno sta počepnila v kot in zaspala. Per Vold je sklical vse svoje ljudi. Vzel je z ognjišča gorečo trsko ter dejal: »Zdaj se boste smejala!«

Nato je stopil k Laponcu ter mu prižgal brado. Trde, tanke kocine so kresale iskre ter gorele. Laponec je spal. Vsa hiša se je smejala.

Tedaj se je pa dvignila stara Laponka. Stopila je k Peru Voldu ter držala svojo suho roko pred njegov obraz. Nato je rekla:

»Tako gol, kakor moja roka, bodi tudi ti!«

Nato vzame moža in ga nese ven.

Laponcev niso več videli v Bygdju. Toda Peru Voldu so izpadli bujni lasje in brada. Postal je plešast. In pravijo, da je bilo to njegova smrt.

»Gan« ali bajilo Laponcev so male živali, ki jih hranijo v bobnu podobni omarici, ki jo imenujejo čarovniški boben.

Nekoga dne je prišel v cerkev Laponec, ki je bil znan kot čarovnik. Hotel je stopiti k obhajilu. Župnik, ki ga je poznal, mu tega ni dovolil. Laponec se je razjezil, pričel groziti ter odšel. Toda duhovnik je zbral komunikante okoli oltarja. Potem so morali iti trikrat okoli oltarja. In vsakokrat je molil očenaš.

(Dalje prihodnjik.)

Sokolstvo

Opozarjamo vsa mariborska Sokolska društva, da prijavijo svoje člane-smučarje za cross-country, ki bo 4. t. m. ob pol 11. izpred letnega telovadišča Sokolmatice. Rok prijave se podaljša do nedelje do pol ure pred startom, na letnem telovadišču. — Zdravo.

Sokolsko društvo Tezno priredi v nedeljo 4. t. m. ob 16. uri v dvorani »Mesta Ptuj« svojo drugo akademijo z domačim in češkim programom. Člani: Šestarica; ženska deca I.: Psički; moški naraščaj: Hovorka - proste; ženska deca II.: Obroči; člani: bradlja; ženski naraščaj: Buč morje; moška deca: Skupinske vaje in članice: E-moli sonata. Po akademiji nastopi Miklavž ter obdari deco in odrasle. Darila se lahko oddajo od 3.—6. ure v gostilni »Mesto Ptuj«. Novoustanovljeni smučarski odsek je pridno na delu, da oskrbi članom »dilce«. V načrtu ima tudi ureditev drsališča na telovadišču.

Lutkovni oder Sokola I. V nedeljo 4. t. m. ob 15. uri v kadetnici: »Gašperček-dobrotnik«.

Občina Tezno in novi zakon o občinah

Želje prebivalstva občine in okolice.

Novi zakon o občinah, o katerem pravkar razpravlja poseben odbor narodne skupščine, je za občino Tezno, kakor še posebej za one dele okolišja, ki dejansko ne pripadajo občinskemu teritoriju, izredne važnosti.

Občina Tezno, oziroma naš občinski okoliš, je nesporno ena najbolj čudnih krajevnih tvorb, saj izločuje najbližje sestavne dele, kateri bi po svojih krajevnih razmerah morali pripadati k naši občinski edinici. Precejšen del bivališč, skoraj ena tretjina, ležečih ob severni strani Ptujске ceste, spada v sestavo občine Pobrežje. Od središča svoje edinice so oddaljeni najmanj 4 km, med tem pa od središča občine Tezno-šole le nekaj minut. Še slabša je krajevna razdelitev za

prebivalce izhodnega dela Ptujске ceste, to je naselbina onih siromakov, ki so na tem mestu v najtežjih časih radi nizkih cen stavbišč postavili svoje skromne domove. Vsi ti spadajo v območje občine Radvanje.

Otroci teh naselbin obiskujejo tudi našo osnovno šolo. Nihče ne more zahtevati od teh revežev, da bi pošiljali svoje otroke v oddaljeno šolo (skoraj 5 km) svoje občine, če imajo drugo pred nosom. Umevno je, da nosi občina Tezno radi obiska šole teh otrok precejšnje breme, ki ni krito z nobenimi dokladi.

Določba novega zakona o občinah, če bo sprejet v obliki, kakor je bil predložen od vlade, da mora imeti vsaka občina vsaj 2000 prebivalcev, bo posegla najgloblje v naše krajevne razmere. Te ga predvidenega števila prebivalcev naša občina še ni dosegla; manjka ji približno 300 prebivalcev. Res je, da prepušča novi zakon tudi možnost obstoja občin z manj kakor 2000 prebivalci. Naše krajevne razmere pa so dokazale povdignje števila prebivalstva v 10. letih sko-

raj za 100% in bi se predpisano število prebivalstva, ki je potrebno za samostojno občino, gotovo že doseglo, če bi ostale življenjske razmere take, kot so bile še pred dvema letoma.

Naše krajevne potrebe in ustroj kraja zahteva, da se posamezni deli, ki spadajo v področje občine Pobrežje in Radvanje, priključijo občini Tezno, kar bi dalo lepo zaokroženo teritorialno in upravno celoto, prekoračilo bi se število prebivalcev, ki je potrebno za samostojno občino — in ker so ti deli že itak vsaj na videz sestavni deli občine Tezno. Občinske finance bi se s priklopljivjo omenjenih delov znatno izboljšale. Vloga za priklopitev s podpismi prizadetih strank, ki je bila vposlana oblasti, je bila rešena s pripombo, da se bo zadeva uredila z novim zakonom o občinah.

Občinski odbor in drugi lokalni faktorji naj se pobrigajo pravočasno za tak ureditev obsega občinskega teritorija, ki bo v smislu novega zakona o občinah, v končni uspeh in v prid občin prizadetim — da ne bo prepozno! P. L.

Mali oglasi

Razno

POZOR GOSPODINJE! Teletina la še do nadadaj-njega Din 6—8 ter vsi drugi meseni izdelki cenejši. — Se priporoča Zemljšč. mesarija, Kralja Petra trg 1. 4007

ZABAVA

s klobasno pojedino bo v soboto 3. in nedeljo 4. decembra v gostilni »Dravograd«, Maribor, Smetanova ulica 54. Za obilen obisk prosil J. M. Nekrep. 3999

NEMŠČINO

govoriti in pisati se vsakdo hitro nauči po moji metodi. Kovač, Maribor, Krekova ulica 6. 8960

POUK V STROJEPISJU, stenografiji, knjigovodstvu, korespondenci, nemščini itd. M. Kovač, Maribor, Krekova ul. 6. 3961

POJEDINA KLOBAS v soboto in nedeljo v gostilni Dergas, Koroška cesta 49. 4005

BRUSIMO BRITVE škarje. Striženje 4. britje 2 Din. Mlinska ul. 8. 4001

KAVARNA »PLZENSKI DVOR«

Bela kava in kruh z maslom ali orehove rezine 5 Din. Čaj z rumom in keksi 5 Din. Punč 6 Din. Kuhano vino 1/2 l. 2 Din. Dnevno koncert. Se priporoča Alojz in Antonija Senica. 3849

V najem

ODDAM OPREMLJENO SOBO enemu gospodu po nizki ceni. Pobreška c. 21. blizu Magdalene. 4004

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Radi prezidave skladišča

na prodaj v trgovini s pohištvo Ernest Zelenka

Ulica 10. oktobra št. 5

po zelo znižanih cenah:

30 spalnic iz mehkega lesa
20 spalnic iz trdega lesa
20 jedilnic iz trdega lesa
20 oprem za kuhinjo
50 otoman, kakor tudi madrace, žične vložke, zavese, stole, mize itd.

ter vsakovrstno pohištvo Kot plačilo sprejem tudi hranilne knjižice! 3833

Modno krojaštvo »Elegance«

Vekoslav Terzer se je preselilo v palačo g. Vlahoviča Meljska cesta 2

Žarnice
lestenice
tikalnike
kuhinjske aparate
izolirna žice
motorje
elektromaterijal
zvonce
telefone
radioaparate

kupite poceni v novi elektrotehnični trgovini

Karol Florjančič Maribor, Glavni trg 23

Oglašujte!

Pozor, ceneno meso!

Prekajno meso Din 12.—
Teletina od Din 6.— do Din 8.—
Govedina od Din 4.— do Din 6.—
svinjsko meso po najnižjih cenah

od sobote naprej na Glavnem trgu peta stojnica od Velike kavarne

OTROCI,

odkod naj vzame Miklavžek najlepša darila?

Z začarane police!

To je devet knjižic, polnih čudovitih pripovedk.

Bili so trije velikani ...

Doigouhi Jernejček,
Princesa v pomaranči,
Koko in druge živalske zgodbe,
Mihec in princ Lenuhar,
Čarobni studenec,
Božične pripovedke,
Vilinske gosli,
O srečnem krojačku.

Knjižice so izredno poceni

Vseh dvet brošur stane le Din 70.—
vezane le Din 100.—, vsaka posamezna pa broširana samo Din 12.—, vezana Din 16.— 3980

Knjigarna tiskovne zadruga, Maribor Aleksandrova cesta 13.

Dve veliki Lutzovi peči

uporabni za pisarne, dvorane ali bančne prostore

ceneno na prodaj

Interesenti naj se zgledajo v upravi »Večernika« dnevno med 9. in 10. uro.

Najlepša miklavževa darila

dobite v

Trpinovem bazariu

Moški in ženski šali à Din 10.—
lepe volnene kapice à Din 5.—